

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Радостина Нейкова

по обявения конкурс от ИИИЗк – БАН за заемане на академична длъжност ДОЦЕНТ по Кинознание, киноизкуство и телевизия (дигитални технологии на екранните образи) професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство за нуждите на сектор Екранно изкуство, ИИИЗк – БАН

По обявения конкурс за Доцент по Кинознание, киноизкуство и телевизия има един единствен кандидат - гл. ас. д-р Йосиф Аструков.

Йосиф Аструков е завършил режисура НАТФИЗ „КР. Сарафов“. През 2014 година защитава докторска дисертация на тема „Съвременно експериментално кино. Хибридни форми между съвременния танц и новото дигитално кино в интернет средата“, в Институт за изследване на изкуствата - БАН. През същата година е назначен като главен асистент в ИИИЗк – БАН.

Кандидатът е режисьор, оператор и фотограф на документални и игрални филми като „Elusive“ (2019), „Сън наяве“ (2017) и др. Реализирал е няколко самостоятелни фотографски изложби (например „Still Life“ в Галерия кино „Одеон“, София, 2022 г., „Едно“, Галерия кино „Одеон“, 2018 и др.) и е участвал в общи такива. Печели Първа награда в Конкурса за млади изследователи –100 години българско кино – факти, практики, рефлексии през 2015 година.

По конкурса са представени следните материали: научно изследване „Фотографията като...“ (монография, Второ допълнено издание, С., 2023) в обем от 212 страници; монография, която не е представена като основен хабилитационен труд – „Екран и сцена. Новите мултимедийни представления“ (С., 2023) в обем от 135 страници, 3 статии, публикувани в реферирани и индексирани научни издания и 7 статии и доклади, публикувани в специализирани издания в областта на изкуствата, 1 студия, публикувана в сборник, индексирани в ERIN PLUS, и 1 глава от колективна монография - Съвременно българско експериментално кино, („Щрихи към новото българско кино“, С., 2021).

Представеният по конкурса хабилитационен труд от гл. ас. д-р Йосиф Аструков текст на монография „Фотографията като...“ представлява обстойно и иновативно изследване.

Изключително интересни и обстойни са анализите на съвременните трансформации на фотографските образи в епохата на дигитализация. Важен е погледът на д-р Аструков освен от изследователска и научна гледна точка, но и погледа на практик, преминал с реална практика през голяма част от представените етапи.

Текстът анализира изчерпателно ключови примери от специфични за фотографията сфери, включващи както класически способности за заснемане на образ, така и всъщност съвременни, дигитални и хибридни процеси.

Интересен момент от анализите в научното изследване е именно постоянния опит на Йосиф Аструков да разгледа проблема от всички възможни гледни точки, да го изследва в дълбочина и обширност. Често Аструков спори със себе си, опитвайки се да открие най-точния и дълбок контекст на проблема: „Именно тази безкрайна многовариантност при дигитализацията, заедно с отделни примери, които практически не се поддават на задоволително дигитализиране, е причината условно да я нарека невъзможна“ (с. 26).

Кандидатът изследва характера на пренос на изображение от старите дефекти, през мимолетния образ, взаимовръзката фотография – кино, регенативните образи в модела на копиране и отново възпроизвеждане, съвременни варианти на генерирани образи и много други, и поставя въпроса за използването и развитието на различния авторски стил, характеристика на времето, технологията и др. в това визуално из/над/граждане. Използваният сравнителен анализ и интердисциплинарност помагат на авторът а да развие много уместно своите анализи. С този теоретичен труд Йосиф Аструков обособява ново и интересно поле на научно изследване в българското изкуствознание и използва специфична научна терминология, свързана със създаване на илюстрациите.

Смятам, че освен теоретичен принос, монографията е много полезна и за практики и студенти, работещи в сферата на екранните изкуства.

Това е третата монография на д-р Аструков след публикуването на допълненото издание на дисертационния му труд „VideoDance“, където се разглежда и анализира спецификата на екранизиране на танц в различни форми и формати, както и личния му опит в сферата. Това е едно от редките публикувани изследвания по темата в България. И е попълна на предходното изследване на новите мултимедийни представления в монографията „Екран и сцена“.

Научните публикации и доклади на кандидата са обособени отново върху темата за интересната компилация между екранни и сценични изкуства, различни експериментални форми и мултимедийни представления. Прави впечатление, че кандидатът работи по темата много сериозно, с отдаденост и плам. Част от текстовете са изнесени пред публика при участие в конференции. Прави впечатление, че предложените публикации обхващат обширно поле на анализи и трактовки. Йосиф Аструков спира вниманието си с много професионален усет върху ефектите на дигитализацията в съвременното изкуство, на фотографията като попкултура, на драматургичните модели, обособяващи все по-самотен зрителя в неговата конкретика, различни драматургични проблеми на съвременното екранно изкуство, и разбира

се, ключовия в изследването на кандидата съвременен танц. Много точни са анализите на кандидата и по темата за съвременните генеративни платформи и „изкуствения интелект“, сфера, в която д-р Аструков борави много умело може би и заради предходното магистърско си образование по Медицинска физика в СУ „Кл. Охридски“.

Като експерт Йосиф Аструков участва в проектите: „Сценични и екранни изкуства в България – научни изследвания, исторически компендиум и лаборатория, в рамките на проекта Изграждане и развитие на център за върхови постижения Наследство.БГ; „Посттоталитарното българско кино – модели и идентичности, подкрепен от Фонд научни изследвания.

Към дейността на кандидатът е важно да се отбележи и преподавателската му дейност в НБУ в сферата на аудиовизуалното творчество, журналистическата фотография; модната фотография, визуалните практики и др.

Научните разработки на д-р Аструков са цитирани 8 пъти в 7 издания. Представена е и една рецензия на авторските му продукти и творчество в списание „Кино“ – специализирано издание в областта на екранното изкуство. Всичко това, показва познаваемостта на кандидата в научната общност.

Предвид представената научната, изследователска и преподавателска работа на гл. ас. д-р Йосиф Аструков, предлагам на почитаемия Научен съвет на Института за изследване на изкуствата да го избере на академичната длъжност ДОЦЕНТ по Кинознание, киноизкуство и телевизия (дигитални технологии на екранните образи), в ИИИЗк – БАН.

6. 10. 2024

проф. д-р Радостина Нейкова